

תרגיל בית 1- פתרון

1. יהיו $\mathfrak{A}_1$ ו $\mathfrak{A}_2$ שתי משפחות של קבוצות ב X . הראו כי אם $\mathfrak{A}_1 \subseteq \mathfrak{A}_2 \subseteq \sigma(\mathfrak{A}_1)$ אזי נובע כי $\sigma(\mathfrak{A}_1) = \sigma(\mathfrak{A}_2)$.

פתרון: מכיוון ש $\mathfrak{A}_2 \subseteq \sigma(\mathfrak{A}_1)$ נובע כי

$\sigma(\mathfrak{A}_2) \subseteq \sigma(\sigma(\mathfrak{A}_1)) = \sigma(\mathfrak{A}_1)$ מכיוון ש $\mathfrak{A}_2 \subseteq \sigma(\mathfrak{A}_1)$ נובע כי הסיגמא אלגברה המינימלית שמכילה את $\mathfrak{A}_2$ מוכלת ב $\sigma(\mathfrak{A}_1)$, כלומר $\sigma(\mathfrak{A}_2) \subseteq \sigma(\mathfrak{A}_1)$.
 מכיוון ש $\mathfrak{A}_1 \subseteq \mathfrak{A}_2$ נובע מכך ש $\sigma(\mathfrak{A}_2) \supseteq \sigma(\mathfrak{A}_1)$.

2. הראו כי העוצמה ("מספר" האיברים בקבוצה) של סיגמא אלגברה הינו סופי או לא בן מנייה, כלומר אם S הינה סיגמא אלגברה אזי $|S| \neq \aleph_0$.

פתרון: ראינו כבר סיגמא אלגברות בגודל סופי. תהי S סיגמא אלגברה, נניח בשלילה כי הגודל שלה הוא בן מנייה ולא סופי. אז ניתן למצוא סדרה של קבוצות שונות $\{A_n\}$ מהן אפשר ליצור סדרה $\{E_n\}$ של קבוצות זרות. מכיוון שאיחוד בן מנייה של קבוצות בסיגמא אלגברה הינו קבוצה מדידה, ניתן לבחור מתוך הסדרה איזה קבוצה להכניס ואיזו לא, מספר האפשרויות הינו $|2^{\mathbb{N}}|$.

3. נניח ו $\mu_1, \mu_2, \mu_3, \dots$ הינן מידות על מרחב מדיד (X, S) ו $\mu_n(A) \uparrow$ לכל $A \in S$ אזי $\mu(A) = \lim_{n \rightarrow \infty} \mu_n(A)$. האם μ הינה מידה? אם לא תנו דוגמא נגדית.

פתרון: ברור כי $\mu(A) \geq 0$ לכל $A \in S$ וכי $\mu(\emptyset) = \lim_{n \rightarrow \infty} \mu_n(\emptyset) = 0$. נראה כי גם התכונה השלישית מתקיימת.

$$\mu\left(\bigcup_n A_n\right) = \lim_{j \rightarrow \infty} \mu_j\left(\bigcup_n A_n\right) = \lim_{j \rightarrow \infty} \sum_{n=1}^{\infty} \mu_j(A_n)$$

נסמן את הסכומים החלקיים $c_{ij} = \sum_{n=1}^i \mu_j(A_n)$. מתקיים

$$\lim_{j \rightarrow \infty} \sum_{n=1}^{\infty} \mu_j(A_n) = \lim_{j \rightarrow \infty} \lim_{i \rightarrow \infty} c_{ij} = \sup_{j \in \mathbb{N}} \sup_{i \in \mathbb{N}} c_{ij}$$

$$= \sup_{i, j \in \mathbb{N}} c_{ij} = \sup_{i \in \mathbb{N}} \sup_{j \in \mathbb{N}} c_{ij} = \lim_{j \rightarrow \infty} \lim_{i \rightarrow \infty} c_{ij} = \sum_{n=1}^{\infty} \lim_{j \rightarrow \infty} \mu_j(A_n) = \sum_{n=1}^{\infty} \mu(A_n)$$

4. יהי (X, S, μ) ממ"ח הוכיחו כי הבאים שקולים:

א. לכל $E \in S$ מתקיים $\mu(E) = \sup\{\mu(F) : F \subseteq E, F \in S, \mu(F) < \infty\}$.

ב. אם $E \in S$ ו $\mu(E) = \infty$ אזי קיימת $E \supseteq G \in S$ כך ש $0 < \mu(G) < \infty$.

א גורר ב: נניח כי לא קיימת G כזאת, אזי נקבל כי

$$\mu(E) = \sup\{\mu(F) : F \subseteq E, F \in S, \mu(F) < \infty\} = 0$$

בניגוד לכך ש $\mu(E) = \infty$.

ב גורר א: אם המידה של E סופית זה מייד. נניח כי $\mu(E) = \infty$ ונניח בשלילה

כך ש $\sup\{\mu(F) : F \subseteq E, F \in S, \mu(F) < \infty\} = M < \infty$, אז נוכל למצוא סדרה של קבוצות $\{G_n\}$ כך ש

$\mu(G_n) > M - \frac{1}{n}$. נגדיר $G = \bigcup G_n$ ונקבל כי בהכרח $\mu(G) = M$ וכן $G \subseteq E$. נסתכל על הקבוצה

$A = E \setminus G$ ונראה כי $\mu(A) = \infty$. מכאן קיימת $G' \subseteq A$ כך ש $G' \cap G = \emptyset$ וגם $0 < \mu(G') < \infty$

מכאן כי $\mu(G' \cup G) > M$ בסתירה להנחה ומכאן כי $M = \infty$.